

LA VANGUARDIA

President-Editor:
JAVIER GODÓ,
COMTE DE GODÓ

Director:
José Antich

Vicedirector:
Alfredo Abián

Directors adjunts:
Enric Juliana
Álex Rodríguez

Subdirectors:
María Dolores García
Miquel Molina
Manel Pérez
José Alberola (Art)

Redactors en cap: Enric Sierra (Web), David González i Llätzer Moix (Adjunts al Director), Joaquín Luna (Internacional), Jordi Barbeta (Política), Susana Quadrado (Tendències i Viure), Ignacio Orovio (Cultura), Dagoberto Escorcía (Esports), Ramon Aymerich (Economia), Celeste López (Redacció Madrid), Mariàngel Alcázar (Casa Reial), Jaime Serra (Infografia i Il·lustració), Albert Aymamí (Fotografia), Núria García Arenas (Disseny), Fèlix Badia (Magazine i Es) i Magí Camps (Edició).

Seccions: Elisenda Vallejo (Internacional), Isabel Garcia Pagan (Política), Pau Baquero (Opinió), Rosa M. Bosch (Tendències), Ramon Suñé (Viure), Juan B. Martínez (Esports), Dolors Álvarez (Economia), Miquel Villagrasa (Gent), Cristina Gallego (Fotografia), Francesc Puig (Disseny) i Albert Molins (Producció).

Consellers de Direcció: Jaime Arias i Josep Maria Sòria.

Màrius Carol

La fe no pot amb les muntanyes

S'ha esgotat l'edició en castellà d'*Elogio del pesimismo* (Barril & Barral), de Lucien Jerphagnon, que va ser un èxit de vendes fa dos anys, quan la gent pensava que les coses anaven malament. Però els seus editors haurien de reeditar-lo, perquè tot ha anat a pitjor des de llavors, fins al punt que els pessimistes s'han multiplicat. Un llibre que comença amb la cita de Dant a *La divina comèdia* ("deixeu, els que aquí entreu, tota esperança") mereix ser llegit en aquests dies de futur incert.

La dada de l'última enquesta del CIS és per posar-se a plorar: el 91,2% dels espanyols considera que la situació econòmica és "dolenta" o "molt dolenta". Per cert, caldria buscar el 0,7% que qualifica la situació d'Espanya com a bona (una ha de ser la ministra Báñez, que és l'única que veu brots verds sense anar al camp) per conèixer els seus arguments. Quan els entrevistats són preguntats per com està el país d'aquí un any, el 49,1% afirma que anirem a pitjor, el 28,1% creu que continuarem igual de malament i només un 12,2% pensa que alguna co-

El pessimisme bat rècords: el 91% dels espanyols considera la situació dolenta o molt dolenta

sa millorarà. Des que es duu a terme el baròmetre del CIS, mai no s'havia registrat un grau de pesimismo tan elevat. No és només una qüestió de percepció general, sinó de vivència personal: en la recent enquesta de l'Institut Nacional d'Estadística (INE) es constata que el 49% dels ciutadans arriben a final de mes amb dificultat o molta dificultat, mentre que només el 7,3% ho fan sense cap angouxa.

Amb un quadre així, el Govern hauria de fer alguna cosa més que lamentar la conjuntura. O es genera il·lusió i es transmet lideratge a curt termini o, com el *Titanic*, anirem enfonsant-nos en les profunditats. És urgent un pla, com per exemple el que ha posat en marxa François Hollande a França, a fi de posar les bases per créixer. Amb les receptes alemanyes es pot fer un pastís de poma, però en cap cas aixecar Europa.

Al seu llibre sobre el pessimisme, Jerphagnon intenta convèncer-nos que sempre sembla que les coses vagin malament: "No s'ha solucionat res des de la meua infantesa, d'això n'estic segur. Quan heu sentit dir a algú que les coses anirien millor? (...) Ja el meu besavi, aquell que havia vist Napoleó III a Saint Cloud durant el seu servei militar, també solia dir que des d'aleshores res no funcionava". Pot ser que la civilització occidental, acostumada a passar penalitats, hagi estat vacunada contra l'optimisme. Però és evident que mai no havíem tingut tanta consciència del desastre.

Segurament ens falta fe, que mou muntanyes. Encara que, com explicava Monterroso en un conte, quan la fe va començar a propagar-se, les muntanyes no feien més que canviar de lloc, així que van abandonar la fe i des d'aleshores no s'han mogut. "Quan a la carretera es produeix un ensorraiment és que algú, llunyà o immediat, ha tingut un petitíssim índex de fe".

La Xina i l'economia mundial

EL 8 de novembre va començar a Pequín el XVIII congrés del Partit Comunista de la Xina. El creixent interès que la Xina suscita al món sencer es concreta en la presència de 1.700 corresponents estrangers. Avui el destí de tots els habitants del planeta es veu influït, d'alguna manera, pel que passa a la Xina. L'informe de Hu Jintao, que serà adoptat com a resolució pel congrés, repassa el que s'ha fet des del congrés anterior i fixa els objectius per al pròxim lustre. En el vessant econòmic reitera les metes del pla quinquennal: un model econòmic més basat en el consum i els serveis, i menys dependent de la inversió i l'exportació; reiteració de la prioritat que la Xina concedeix a l'educació, la ciència i la tecnologia. La Xina es va veure sotmesa a un segle d'exploració colonial per haver perdut el tren de la revolució industrial i n'ha après la lliçó.

Hu va reiterar els problemes del país: creixents contradiccions socials a causa de les greus diferències de renda, insostenibilitat del model econòmic actual, deteriorament mediambiental, etcètera. En el terreny de la reforma política, continuarà el "perfeccionament de la democràcia socialista", que inclou mecanismes de "democràcia deliberativa" i un progressiu augment de la participació de la ciutadania en eleccions; així, mitjançant eleccions amb un nombre de candidats més gran que el de càrrecs a escollir. S'exclou la democràcia liberal, però el model podria evolucionar cap al sistema de controls i contrapesos aprovat pel XIII congrés -octubre del 1987- amb Zhao Zhiyang com a secretari general, i oblidat arran dels esdeveniments de Tiananmen del 1989.

Però el fet central, més enllà del congrés i del relleu que decidirà en la direcció col·lectiva, és el desenvolupament econòmic galopant de la Xina. Hu va subratllar que en els deu últims anys el PIB de la Xina ha passat de ser el sisè del món al segon. Ha fixat l'objectiu de duplicar-lo en els propers deu anys. L'objectiu fixat el 2007 pel XVII congrés era "quaduplicar el PIB per càpita entre el 2000 i el 2020". El PIB per càpita va

passar, segons el Fons Monetari Internacional, de 945 dòlars l'any 2000 a 5.415 el 2011, a preus de mercat, i de 2.370 el 2000 a 7.553 el 2011, en paritat de poder adquisitiu. Sí, ho heu llegit bé. Encara que aquesta variació es deu en part a la revaluació del iuan davant el dòlar, es tracta del creixement econòmic més explosiu que s'ha vist mai. L'objectiu previst fa només cinc anys, quadruplicar el PIB entre el 2000 i el 2020, s'ha aconseguit ja pràcticament el 2010, i, si en la pròxima dècada es doblés, s'hauria multiplicat per vuit en vint anys.

La crisi econòmica del món desenvolupat a penes ha esquitxat la Xina, que és responsable de més del 30% del creixement global des d'aleshores. Christine Lagarde, directora gerent del Fons Monetari Internacional, va dir al febrer: "No vull ni imaginar-me on seria l'economia mundial sense el paquet d'estímul de la Xina".

Hu va recordar que en els últims 10 anys l'economia xinesa ha passat de ser la sisena del món a ser la segona. El 2010 va superar el Japó, quan el 2000 el PIB de la Xina estava una mica per sota del 30% del del Japó. El 2007, es considerava que el PIB de la Xina podria assolir el dels Estats Units cap a mitjan segle. L'FMI estima ara que això es produirà, mesurat en paritat de poder adquisitiu, el 2016, o sigui, demà. A preus de mercat, diverses projeccions el situen entre el 2020 i el 2023; demà passat. Segons Goldman Sachs, el 2050 el PIB de la Xina serà de 70 bilions de dòlars i el dels Estats Units de 40. Pot ser que aquesta projecció no es compleixi, encara que en el passat, de forma sistemàtica, les projeccions sobre el creixement de la Xina s'han incomplert per defecte i no per excés, com acabem de veure. Així de gran està sent l'impacte de la crisi sobre la geoeconomia i la geoestratègia. El món canvia, literalment, davant els nostres ulls, a gran velocitat.

Com reconeix Hu Jintao, la Xina té molts problemes i molt seriosos. Però sempre els ha tingut. Des del 1978 fins avui la capacitat de resoldre'ls del Partit-Estat ha estat per sobre del repte. El temps dirà si, en una societat i una economia cada vegada més complexes, és capaç de continuar acreditant aquesta capacitat.

Trens que no van

EL Govern de la Generalitat ha atribuït a una "vaga encoberta" de maquinistes de Renfe les nombroses alteracions en el funcionament del servei de Rodalies que es van registrar durant la segona quinzena de setembre i que aquestes últimes setmanes han tornat a reproduir-se amb una freqüència exasperant. Dimecres passat, els retards en diverses línies de la xarxa de Rodalies van tornar a deixar a l'estacada desenes de milers d'usuaris. Uns quants dies abans, la vigília de Tots Sants, el servei ferroviari es va veure interromput entre les estacions de Vilassar de Mar i Mataró pels efectes del temporal marítim. L'episodi es repeteix en el mateix punt des de fa dècades. I no té més explicació que la falta d'inversió d'Adif -la gestora estatal d'infraestructures ferroviàries- i Renfe -l'operadora del servei-, així com la ineficàcia de les solucions adoptades fins ara. Tot això ha fet perdre la paciència al Govern de la Ge-

neralitat. La Conselleria de Territori i Sostenibilitat està tramitant 125 expedients sancionadors a Renfe per les greus infraccions que atribueix a la "vaga encoberta" del setembre. Les multes poden costar a la companyia entre 750.000 i 3.750.000 euros. Però a més, la conselleria ha detectat 858 fallades més del servei en una campanya de control desenvolupada a l'octubre.

La situació és insostenible, perquè sumeix l'usuari en una sensació d'impotència i abandonament, perquè danya la productivitat i la imatge de Barcelona i perquè dissuadeix els ciutadans d'utilitzar un servei públic vital per alleugerir els costos de mobilitat en plena recessió econòmica. Però, sobretot, no és acceptable que milers de clients de Renfe que abonen religiosament el seu títol de transport siguin instrumentalitzats en benefici dels interessos d'uns quants, per legítims que siguin. Algú ha de frenar aquesta deriva dels trens que no van i les respostes no poden demorar-se.